

ขยะมูลฝอย ?

ขยะมูลฝอย คือ ของเหลือทิ้งจากการใช้สอย ของมนุษย์ซึ่งเกิดจากการอุปโภค บริโภค และ กิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ในชีวิตประจำวัน แต่หากมีการคัดแยกก่อนที่จะทิ้งเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์สิ่งเหล่านี้จะมีคุณค่าหรือมูลค่าเพิ่มขึ้น

ประเภทของขยะมูลฝอย

ขยะมูลฝอย สามารถแบ่งตามลักษณะทางกายภาพของขยะได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่

ขยะอินทรีย์ หรือ ขยะย่อยสลายได้

ขยะรีไซเคิล

ขยะทั่วไป

ขยะพิษหรืออันตรายจากชุมชน

ซึ่งแต่ละประเภท หากเรา มีการคัดแยกขยะแล้ว จะทำให้เราสามารถจัดหาวิธีในการนำไปจัดการและกำจัดได้อย่างถูกวิธีและเหมาะสม และสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้อีก

ขยะอินทรีย์หรือขยะย่อยสลายได้

คือ สิ่งที่ย่อยสลายได้ง่าย สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร หญ้า ใบไม้ ซากพืช ซากสัตว์ เป็นต้น

ขยะรีไซเคิล

คือ สิ่งที่ยังมีประโยชน์สามารถนำไปแปรรูปกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ ขวดและกระป๋อง เครื่องดื่ม กระจกพลาสติก เศษพลาสติก เศษโลหะอลูมิเนียม ยางรถยนต์ แผ่นซีดี กล้องเครื่องดื่ม

ขยะอันตรายหรือมีพิษจากชุมชน

คือ สิ่งที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนสารอันตราย วัตถุมีพิษ วัตถุกัดกร่อน วัตถุติดเชื้อและวัตถุไวไฟ เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น

ขยะทั่วไป

คือ ขยะประเภทอื่นๆ นอกเหนือจากข้างต้น มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น กระจกพลาสติกใสขนม กระจกบรรจุผงซักฟอก ขอบเบาะหมอนสำเร็จรูป กระจกพลาสติกเบื่อนเศษอาหาร โฟมเบื่อนอาหาร พลาสติกเบื่อนอาหาร เป็นต้น

การจัดการขยะมูลฝอยง่ายๆ ในครัวเรือน

มาตรการ **3 ช.** → **ใช้น้อย**
→ **ใช้ซ้ำ**
→ **แปรรูปการใช้**

ใช้น้อย (Reduce)

- ▶ ใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเดิม เช่น น้ำยาล้างจาน
- ▶ ลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายยาก เช่น กระจกพลาสติกและกล่องโฟม
- ▶ ใช้ภาชนะอื่นทดแทน เช่น นำถุงผ้า ตะกร้าใส่ของ หรือหิ้วไปซื้อ หรือหิ้วไปซื้อ กับข้าวและอาหาร

ใช้ซ้ำ (Reuse)

- ▶ การนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าพิเศษ วัสดุเหลือใช้มาดัดแปลงใช้ประโยชน์ หรือเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้หลาย ๆ ครั้ง แทนผลิตภัณฑ์ที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง เช่น การใช้กระบอกน้ำแทนน้ำขวด การใช้กระดาษสองหน้า เป็นต้น

แปรรูปการใช้ (recycle)

การนำวัสดุที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่หมุนเวียนกลับมาเข้าสู่กระบวนการผลิตตามกระบวนการของแต่ละประเภท เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่หรือสร้างมูลค่า เช่น การคัดแยกขยะ เช่น ขวดแก้ว กระดาษ พลาสติกและโลหะเพื่อนำไปขายให้ร้านรับซื้อของเก่า หรือชาแล้ง การนำเศษวัสดุหรือกล่องนมมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

ขั้นตอนและวิธีการกำจัดขยะอินทรีย์ และขยะเปียกในครัวเรือน

รูปแบบที่ 1

1 จัดเตรียมภาชนะหรือเศษวัสดุภาชนะเหลือใช้ เช่น ถังสี ถังพลาสติกใช้แล้ว ขนาดของภาชนะขึ้นอยู่กับปริมาณขยะในครัวเรือน หากมีมากก็ใช้ภาชนะที่มีขนาดใหญ่ขึ้นตามความเหมาะสม (ภาชนะที่ใช้อาจเป็นถึงพลาสติกหรือภาชนะอื่นๆ ที่มีฝาปิด)

2 เจาะรูหรือตัดภาชนะดังกล่าวที่ก้นถังแล้วขุดหลุมขนาดความลึก 2 ใน 3 ส่วนของความสูงของภาชนะนำภาชนะที่เตรียมไว้ไปใส่ในหลุมที่ขุด ทั้งนี้หากมีปริมาณขยะอินทรีย์เกิดขึ้นมากและมีพื้นที่เหลือสามารถทำได้มากกว่า 1 จุด

3 นำเศษอาหาร เศษผักผลไม้ ใบไม้ และเศษหญ้าที่เหลือมาเทใส่ในถังที่ฝังไว้ และปิดฝาภาชนะให้มิดชิด

4 จุลินทรีย์ในดิน, ไส้เดือนในดินจะทำการย่อยเศษอาหารในภาชนะให้กลายเป็นปุ๋ย (ระยะเวลาขึ้นอยู่กับปริมาณขยะเปียก) หากมีกลิ่นเหม็นสามารถเติมน้ำหมัก EM หรือเอาเศษหญ้าและใบไม้ขนาดเล็กมากกลบผิวชั้นบน

5 เมื่อปริมาณเศษอาหารถึงระดับเดียวกับพื้นดินที่ขุดไว้ ให้เอาดินกลบ แล้วย้ายถังไปทำตามขั้นตอนเดิมที่จุดอื่นต่อไป

ขั้นตอนและวิธีการกำจัดขยะอินทรีย์ และขยะเปียกในครัวเรือน

รูปแบบที่ 2

1 จัดเตรียมท่อซีเมนต์เหลือใช้หรือจัดทำคอกไม้ล้อมรอบต้นไม้หรือสเวียน ไว้สำหรับรองรับขยะอินทรีย์หรือขยะเปียก

2 รองท่อซีเมนต์ด้วยอิฐหรือวัสดุเพื่อยกฐานของท่อซีเมนต์ให้มีช่องว่างอากาศ หลังจากนั้นให้เติมดินหรือใบไม้ลงไปใต้ฐานวงล้อซีเมนต์

3 นำขยะอินทรีย์ ขยะเปียก เศษอาหาร เปลือกผลไม้ เศษหญ้า เศษใบไม้เทใส่ในจุดที่ได้จัดเตรียมไว้ตามข้อ 1

4 นำเศษใบไม้แห้งมาโรยปิด เพื่อเป็นการป้องกันกลิ่นเหม็นและป้องกันแมลงต่าง ๆ โดยสามารถเติมน้ำยา EM เพื่อป้องกันกลิ่นและเร่งปฏิกิริยาการหมักได้อีกด้วย

5 พลิกกลับหรือเกลี่ยกองเศษขยะอินทรีย์หรือขยะเปียกเป็นประจำเพื่อเติมอากาศให้กับจุลินทรีย์นำไปใช้ในกระบวนการย่อยสลาย เมื่อถึงระยะเวลาหนึ่งก็จะได้ดินหรือปุ๋ยที่มีคุณสมบัติเหมาะสมแก่การปลูกพืช

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
www.dla.go.th

องค์การบริหารส่วนตำบลบางเก่า
ร่วมกับ จังหวัดปัตตานี
ชมรมแม่บ้านมหาดไทยจังหวัดปัตตานี
และ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี

คู่มือประชาชน เรื่อง การจัดการขยะในครัวเรือน

อาสาสมัครท้องถิ่นรักบ้านเกิด
LOCAL ENVIRONMENT VOLUNTEER
SAVE THE PLANET

Change For Good
เปลี่ยนเพื่อโลกที่ดีกว่า

